

Foto: Københavns Amt

2 På tur med små ben

Vandhulstur i Hjortespring

KØBENHAVNS AMT

Tag børnene med på vandhulstur. Børn elsker at kigge på de mange små vanddyr, der svømmer eller kravler rundt nede i vandhullet. Begejstring høres, når fiskenet kribler af liv, og fangsten tømmes ud i bakken. Der er altid liv i vandhullet, selv om vinteren. I de fleste vandhuller er der mange forskellige slags dyr – og de flygter ikke, når I kommer.

Denne folder giver gode råd til at få mest muligt ud af vandhulsturen med børnene. Folderen giver ideer til, hvor der kan fanges vanddyr, og hvordan og hvad der kan fanges. Med folderen i hånden, en sigte og en bakke på bagagebæreren, er du klædt på til at give ungerne en aktiv og spændende naturoplevelse.

Du må fange de små vanddyr i vandhuller, der ligger på offentlige arealer. Du kan selvfølgelig også spørge en privat ejer af et vandhul, om børnene må få lov til at fiske. Der er i hundredvis af vandhuller spredt overalt i Københavns Amt, og til de fleste er der offentlig adgang – så på med gummistøvlerne og god fangst!

Dyrene i vandhullet

Livet i vandhullet

Der er et mylder af liv i et vandhul. Nogle af de små dyr lever hele deres liv i vandet (markeret med en *). Men mange insekter lever kun som larver i vandhullet. Når de bliver voksne, kryber de op af vandet og forvandler sig til voksne insekter med vinger. Efter at have parret sig, lægger hunnerne æg i vandhullet.

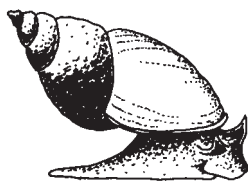
På denne side er vist nogle få af de vanddyr, som I har en god chance for at fange på denne tur – men der er mange flere!

10 mm

Vårfluens larve skjuler sig i et lille hus, som den selv bygger ved at spinde blad- eller grenstumper, småsten eller små sneglehuse sammen til et lille rør. Den voksne vårflue ligner en lille natsværmer med meget lange antenner.

Mosesneglen* glider hen over bunden og rasper små alger og døde plantedele i sig med sin lange, ru tunge. Hos mosesneglene har den enkelte snegl både han- og hunkønsorganer. Så, når to snegle parrer sig sker der en gensidig befrugtning. Måske ser I deres æg – det er glas klare klumper, med små sorte prikker inden i.

10 mm

Rygsvømmeren* svømmer med to lange ben – altid med ryggen nedad. Den er lysebrun, og ryggen har form som kølen på et skib. Vær opmærksom på, at rygsvømmeren kan stikke, hvis I tager den op i hånden og klemmer om den.

10 mm

Bugsvømmeren* er et lille, hurtigt og mørkebrunt vanddyr, der svømmer på "maven". Ligesom dykkere har bugsvømmeren luft med ned under vandet. Den gemmer luften under vingerne.

10 mm

Ferskvandstanglopper* ligner de tanglopper, vi finder ved stranden. Den trives i klart ferskvand. Når ferskvandstanglopperne skal parre sig, klamrer hannen sig i flere dage til en hun. Han venter på, at hunnen skifter hud. Først da, kan de parre sig.

10 mm

Hvis I vil vide mere, findes der mange bøger med tegninger og beskrivelser af vandhulsdyrene.

Fangst af dyrene

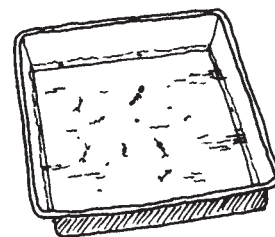
Når I skal fiske, er det bedst at finde et sted, hvor der vokser mange vandplanter i det lave vand. Det er her, de fleste af vandhullets smådyr gemmer sig. Prøv at fiske flere forskellige steder langs bredden.

Frøer, skrubtudser og salamandre er fredede – så de skal sættes tilbage i det vandhul, hvor de bliver fanget.

I skal bruge et fangstnet til at fange de små dyr i vandhullet. Køb et af de små net, der er sat på en bambuspind eller bedre – lav et selv: Bind en lille køkkensi fast på et (koste-)skaft og bøj de to kroge tilbage, så de ikke hænger fast i vandplanterne.

Træk fangstnettet gennem vandplanterne og pas på, at der ikke kommer mudder med op i nettet. Hvis det alligevel sker, kan I skylle mudderet omhyggeligt ud ved at vippe bunden af nettet op og ned i vandet.

Det er ikke let at se dyrene i nettet. Derfor skal I have fangsten over i en bakke. For at kunne se de meget små dyr, skal bakken være lys (helst hvid). Det kan være en fotobakke, isbakke eller lignende.

Inden I kommer dyrene i, skal I fylde lidt vand i fangstbakken – kun så meget, at bunden lige er dækket.

Sådan finder du vej

Mellem *Hjortespring* og *Bagsværd* ligger Smør- og Fedtmosen. Det er et større naturområde med moser, græsmarker, krat og småskove. Området er fredet og åbent for offentligheden.

I området er der et utal af større og mindre vandhuller, hvor I kan gå på fangst efter vandhulsdyrene.

Omkring mange af vandhullerne er der steder med tæt kratbevoksning, så det kan være svært at komme til at fiske. Find nogle vandhuller, hvor der er åbent ned til bredden, og hvor der er lys og vandplanter.

Der kan være stor forskel på, hvilke smådyr der er i de forskellige vandhuller. Jo flere vandhuller I prøver – jo større er chancen for nye spændende dyr!

Området er temmelig stort, så på jagt efter nye vandhuller kan det være en god idé at tage cykler med. Flere steder er der borde og bænke til frokostkurven.

Parkering kan ske:

- for enden af Gråpilevej
- ved naturcentret Kildegården
- på P-pladsen ved Klausdalsbrovej

Bus nr. 42, 43, 165, 167 (Værebroparken)
69, 153E (Klausdalsbrovej)

Signaturforklaring

- Gode steder til vandhulsfangst
- - - Græsslåede stier
- Grusstier

Udarbejdet af Københavns Amt, 2004.
Yderligere eksemplarer fås på tlf.: 4322 2222
eller e-mail: tf@kbhamt.dk
Websted: www.kbhamt.dk

Grafisk produktion:
Hafnia Grafisk/528557

500 meter